

John Hogan, stjóri fyrri virkseminum hjá oljufelagnum LASMO:

Óvissa og broytingar tað mest ræðandi fyri oljuíðnaðin

-Vit síggja fram til - og eg fari eisini at heita á føroyskar myndugleikar - um at seta upp eina skipan, sum kann verða galdandi yvir eitt longri tíðarskeið, soleiðis at vit vita, hvat vit hava við at gera, tá vit gera stórar íløgur í hesum nýggja og vágiliga ókinum sigur ein av ovastu stjórunum í stóra bretska oljufelagnum, LASMO, John Hogan, sum varð við á oljuráðstevnu í Havn herfyri. Hann vónar, at føroyingar koma við eini skattaskipan, sum heldur enn at ræða oljufeløgini burtur, stimbrar tey til at gera íløgur her.

JAN MULLER

Millum mongu útlandsku luttakararnar á oljuráðstevnu í Norðurlandahúsinum í farnu viku var ein av oddamannunum hjá bretska oljufelagnum, Lasmo, John Hogan. Hann stendur á odda fyrri øllum virkseminum hjá fyrtekuni úti kring heim. Við at taka hann við til Føroya longu nú vildi LASMO vísa álvaran fyrítøkan leggur í royndirnar at vera við í leitingini eftir olju og gassi við Føroyar, og samstundis at undirstrika tydingin av at hava ein livandi og nýggja oljuíðnað. Hogan er ein av oddamannunum hjá bretska oljufelagnum, LASMO, sum varð við á oljuráðstevnu í Havn herfyri. Hann vónar, at føroyingar koma við eini skattaskipan, sum heldur enn at ræða oljufeløgini burtur, stimbrar tey til at gera íløgur her.

okkara á Falklandsøyggi-
unum læra okkum nakað,
sum vit kunnu brúka her á
tykkara leiðum og so øvugt.
John Hogan heldur tað
vera sera tydingarmikið, at
vit kunnu tosa um øll hesi
viðurskiptini, uttan at fjala
út yvir nakað. Vit mugu
kunna tosa um bæði tað
góða og tað ringa, sum
kemur í kjalarvørnum á
eini oljuvinnu.

**Slepst ikki undan
broytingum**
Hann vísir á, at um vit vilja
tað ella ikki, so vil ein nýggj
vinnu sum olju- og gass-
vinnu, hava broytingar við
sær.

-Men broytingar eru jú
nakað, sum vit verða kon-
fronterað við hvønn dag í
einum samfelag, líka mikið
hvar vit eru stóð í heim-
inum. Vit mugu øll góðtaka,
at okkara samfelag broytist
av hesi og hesi ávíranini.
Og olja og gass er bert eitt
av nógvum, sum hevur
broytingar við sær.

John Hogan, sum hevur
arbeiði í oljuvinnuni í mong
mang ár, heldur tað vera
tydingarmikið, at samfel-
agið ikki setir seg upp ímóti
slíkum broytingum men
heldur góðtekur tær. Tá
eigur samfelagið tó at virka
fyri, at broytingarnar verða
av tí góða. Ein eigur nevni-
liga at vera á varðhaldi fyrri
teimum negativu avleiðing-
unum, sum broytingarnar
hava við sær - og her royna
at minka um ringu avleið-
ingarnar av eini oljuvinnu.

**Gera einki einsamallir
- mugu arbeiða saman**
Vit spurdu John Hogan
hvat hann hevur at siga til
tey fólk, sum fyrst og fremst
síggja tey multinationalu
oljufeløgini sum nakrari
fyrítøkur, ið eina og aleina
hugsu um egnan profitt!
-Tey fólk, sum halda tey
multinationalu feløgini ein-
ans vera úti eftir egnum
profitti, liva í fortíðini. Vit,
sum arbeiða fyrri hesi feløg,
eru væl greidd yvir, hvussu
virsemi okkara kann á-
virka umhvørvið og hava
við sær av negativum av-
leiðingum annars. Tað er
okkara uppgáva at arbeiða

væl saman við tí lokala
samfelagnum fyrri at forða
fyri negativum avleiðing-
um. Vit eru ikki einsamallir
um at troysta ráðvini í und-
irgrundini, men mugu gera
tað í samstarvi við tey, sum
eiga hesi. Tí er tað spurn-
ingurin um eitt tætt sam-
starv, ið skal føra til, at báðir
partar fáa nakað burtur úr.
John Hogan heldur alt
málið um Shell og Brent
Spar er eitt gott dømi um,
hvussu nógv tann almienna
meiningin verður at siga, og
hetta er tí nakað, sum tey
multinationalu feløgini eiga
at taka til eftirtektar.

Føroyar frammaliga
Nú LASMO arbeiðir nógv
staðni í verðini spurdu vit
John Hogan, hvussu
frammaliga Føroyar standa
á listanum hjá felagnum
yvir ætlaðar íløgur komandi
árin!

-Eg vil siga, at Føroyar
liggja sera frammaliga í
verandi stöðu. Vit vilja vita,
hvat finst í undirgrundini
her. Við tí litlu vitan vit hava
um ókið í dag, er ringt at
siga, hvar tit ligga í ílög-
uætlanini. Men tað er av stør-
um tydingni fyrri okkum at
finna út av, hvat finst í und-
irgrundini, og so kunnu vit
sammeta við onnur óki í
heiminum, hvar tað er skil-
abest at gera íløgurnar.

Fjølbroyttur bólkur
Hvør er tá styrkin hjá eini
fyrítøku sum LASMO á fø-
royskum óki?

-Vit hava nógvur altjóða
royndir. Okkara serliga
styrki í Føroyabólkinum eru
royndir okkara á djúpum
vatni og við menning av
nýggjari tækniforði. Eg
haldi vit eru í einum sera
góðum bóli saman við
einum amerikanskum felag,
Amerada Hess, einum
norskum Norsk Hydro og
einum danskum, Dong.

John Hogan vísir á, at ein
høvuðsorsøkin til, at tey
fýra feløgini hava viljað
sponsorað ráðstevnu á
NL er tann, at tey vilja vísa
áhuga fyrri málum, sum før-
oyingar jyska at taka upp
og síðani hetta, at tey vilja
arbeiða saman við før-
oyingum, og tað er hetta, ið

orðið Partnership í búmerk-
inum hjá bólkinum skal
borga fyrri.

**Stabilitetur
altavgerandi**
John Hogan dylur ikki fyrri,
at stabilitetur er eitt tað
tydingarmesta fyrri eina
fyrítøku sum LASMO eins
væl og fyrri aðrar oljufyr-
tøkur.

-Vit eru eitt felag, sum
átekur sær stórar figgjar-
lugar byrðar yvir eitt longri
tíðarskeið, projekt kunnu
hava eina livitíð uppá 20-
30 ár, og tí er umráðandi
fyri okkum, sum arbeiða í
hesi vinnuni, at vit fáa
tryggar og stáðlar umstøð-
ur at virka undir.

Við hesum sipar hann til
tær skattaskipanir og treytir
annars, sum eitt hvørt land
setir oljufeløgum.

-Tað er einki, sum kann
ræða oljuíðnaðin meira enn
broytingar og óvissa sigur
hann.

-Vit síggja fram til - og
eg fari eisini at heita á før-
oyiskar myndugleikar um at
seta upp eina skipan, sum
kann vera galdandi yvir eitt
longri tíðarskeið, soleiðis at
vit vita, hvat vit hava við at
gera, tá vit avgera at gera
stórar íløgur í hesum óki-
num.

Vága nógv

-Vit hava okkara parta-
eigarar at hugsa um. Tey
ganga neyvan við til at
brúka sínar pengar í økjum,
sum seta órimuliga strong
krøv, og har vinningurin tí
verður hwareftir. Tí er lykla-
orðið í øllum hesum javn-
vág. Hetta er ein sera vági-
lig vinna. Vanliga skordar
tú bert einaferð út av tiggju,
tá tú borar eftir olju. Tú
kanst eisini vera so óheppin,
at tú skal bora 20 hol, áðrenn
tú finnur olju. Tað er tí
greitt, at vit taka eina stóra
risiko á okkum og hetta má
havast í huganum, tá reglur
yvir skatt og aðrar avgjalds-
skipanir verða gjørdar. Tit
mugu eisini gera tykkum
greitt, at tær skipanir tit
velja, mugu vera kapping-
arførar við skipanir í øðrum
økjum, sum eisini jyska
oljuleiting í gongd.

Vit spurdu John Hogan,
umtað ikki er náttúrligt at
broyta eina skatta- ella av-
gjaldsskipan, um so er, at
stór oljufund verða gjørd og
inntøkurnar tá verða sera
stórar!
-Tað uppliva vit nógv
staðni, so vit verða ikki
tiknir av bóli av tí. Men
okkum dæmar ikki at fáa
óvæntaðar skattir í einum
útviklingi. Summi lond
hava valt at brúka eina pro-
gressiva skipan. Tað er betri
at liva við eini progressivari
skattaskipan og tá vita, hvat
hendur, um tú hevur eydn-
una við tær - enn bráðliga
at skula verða revsaður, um
tær gongst væl, tí tú veru-
liga hevur vágad nakað.

John Hogan, ein av oddamannunum í LASMO: -
Stabilitetur er tað tydingarmesta fyrri oljufeløg, tá tey
skulu meta um, hvar tey skulu gera sínar íløgur.

umtað ikki er náttúrligt at
broyta eina skatta- ella av-
gjaldsskipan, um so er, at
stór oljufund verða gjørd og
inntøkurnar tá verða sera
stórar!

-Tað uppliva vit nógv
staðni, so vit verða ikki
tiknir av bóli av tí. Men
okkum dæmar ikki at fáa
óvæntaðar skattir í einum
útviklingi. Summi lond
hava valt at brúka eina pro-
gressiva skipan. Tað er betri
at liva við eini progressivari
skattaskipan og tá vita, hvat
hendur, um tú hevur eydn-
una við tær - enn bráðliga
at skula verða revsaður, um
tær gongst væl, tí tú veru-
liga hevur vágad nakað.

**Skipan má stimbra
íløgur**

John Hogan sigur, at tað eru
fleiri óki aðrastaðni í
heiminum, har risikoin er
nógv minni enn á djúpum
vatni við Føroyar. So skulu
Føroyar fáa oljufeløgini at
gera stórar íløgur í leiting
í einum óki við stórarri risiko,
so má her eisini vera ein
skattaskipan, sum stimbrar
til at gera hesar íløgur. Tað
ringasta ein stjórman kann gera
er at ræða feløgini longu tá
tey skulu til at gera tær
fyrstu íløgurnar í einum
heilt nýggjum óki, sum
hóast vónir, stór óvissa
kortini er knýtt at.

-Eg veit væl, at hetta kann
tykjast eitt sindur fløkt fyrri
onkran, men tað stutta av tí
laga er, at skipanin, sum
verður galdandi í einum
nýggjum óki, má bæði
freggia eitt gott úrslit fyrri
oyggjarnar og so mugu teir,
sum vága nakað, eisini fáa
nakað aftur fyrri tað. Tað
ræður tí um at finna tá røttu
javnvágina millum áhuga-
máli og ynskini hjá olju-
feløgnum øðrumegin og so
stjórni í landinum hinu-
meigin.

**Oljupengar til at
menna aðrar
vinnugreinar við**

Vit spurdu John Hogan,
hvussu hann ímyndar sær
útviklingin í Føroyum, um
fleiri stór oljufund verða
gjørd!

-Tá eiga tit fyrst at skipa
fyri eini stórarri veitslu.

-Men síðani mugu tit til at
gera eina ætlan fyrri, hvussu
pengarnir skulu brúkast/
goymast eitt nú til íløgur í
aðrar vinnur. Sjálvur haldi
eg, at tað er ómetaliga ósunt
fyri eitt land bara at hava
ein idnað at halda seg til,
antin tað so er fiskur ella
fyri tað olja. Tað ræður um
at fáa ein so fjølbroyttan
búskap sum gjørligt. Tað er
ein spurningur, hvussu tit
reinvestera skattinntøkur-
nar frá oljuni í nakað, sum
er varandi og sum kann av-
loysa oljuna, tá hon er uppi.

Uppá fyrirsurning um
idnaðurin í Føroyum er før-
ur fyrri at taka ímóti hesi
stóru avbjóðing vísir John
Hogan til orðini hjá Magna
Arge í pallborðsordaskifti-
num á oljuráðstevnu, sum
hann heldur vóru ógvu-
liga skilagóð og sigandi.

Magna Arge vísir á, at før-
oyingar eiga ikki royna at
fevna um alt, men at gera
okkum greitt, hvat vit eru
góðir til at gera, tað, sum
vit halda okkum duga og
yvirkomu.

-Eg haldi eisini tað hevði
verið skilagott av før-
oyingum at farið til Aberdeen,
Stavanger ella aðrastaðni at
kunnað seg við viðurskiptini
her og síggja, hvussu teir
hava borið seg at.

John Hogan sigur seg
vera sannfærðan um, at tað
eru nógvur uppgávur fyrri
føroyskan idnað í eini leit-
ingarfasu og heldur hann
tað vera umráðandi at fylgja
ráðstevnu upp.

Framhald á síðu 22